

مرکز مجازی امام صادق علیه السلام

باب حادی عشر

معاد

جلسه ۷۷

استاد علی احمدی

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

بیان چند نکته:

۱- کسی مستحق ثواب و مدح است که: افعال واجب یا مستحب یا ضد قبیح یا اخلال به قبیح را بخاطر خدا یا دلیلی که خدا فرموده، انجام دهد و کسی مستحق عقاب است که: کار قبیح انجام دهد یا ترک واجب کند.

۲- چند مورد درباره ثواب و عقاب واجب است:

الف- ثواب و عقاب باید دائمی باشند (زیرا عمل صالح همیشه ممدوح و گناه همیشه مذموم است).

ب- ثواب و عقاب باید خالص باشند (همراه ثواب مقداری عقاب نباشد و بالعکس).

ج- ثواب باید همراه با تعظیم و عقاب باید همراه با تحقیر باشد.

• نکته: از نظر ما، برخی از این مطالب دارای مناقشه و اشکال است...

۳- جایز (بلکه واجب) است که استحقاق ثواب، متوقف بر شرطی باشد.

مثلاً: استحقاق ثواب بر ایمان، متوقف بر عدم مشرک شدن در آینده باشد.

شاهد قرآنی: لئن اشرکت لیحبطن عملک.

۴- استحقاق ثواب یا عقاب، برای گروه‌های مختلف:

مرکز مجاز امام صادق (ع)

دسته اول: همیشه مومن بوده و هیچ ظلمی نکرده‌اند: مستحق ثواب دائمی‌اند.

دسته دوم: همیشه کافر بوده‌اند: مستحق عقاب دائمی‌اند.

دسته سوم: هم عمل صالح داشته و هم گناه صغیره: خداوند گناهان ایشان را می‌بخشد.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv دسته چهارم: هم عمل صالح داشته و هم گناه کبیره: Im

الف- یا از گناهش توبه کرده: مستحق ثواب است.

ب- یا توبه نکرده: ابتدا عقاب شده و بعد مستحق ثواب می‌شود.

اشکال و پاسخ:

اشکال: اگر کسانی که هم گناه و هم ثواب دارند، سرانجام ثواب داده می‌شوند، چرا برخی آیات قرآن

دلالت بر عقاب و خلود گنهکاران در جهنم دارد؟

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

پاسخ: دو احتمال در این موارد مطرح است:

۱- «خلود» به معنای «مکث طولانی» باشد نه به معنای دائمی بودن؛ زیرا در این معنا زیاد به کار

می‌رود.

۲- مراد از گنهکاران، و فجّار، کسانی است که کافر بوده و کافر مرده‌اند؛ کما اینکه برخی آیات قرآن

نیز بر این معنا دلالت دارد.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv